

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 26.05.1959 Časová verzia predpisu účinná od: 26.05.1959 do: 30.06.1964

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

27

Z á k o n

z 12. mája 1959

o družstevnej bytovej výstavbe

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Úvodné ustanovenie

§ 1

Podstatné zvýšenie rozvoja bytovej výstavby predpokladá, aby sa v najširšej miere uvoľnili finančné a materiálové zdroje a pracovné sily a aby sa do výstavby bytov zapojili najširšie masy pracujúcich. Využitie týchto možností zabezpečí najlepšie družstevná bytová výstavba organizovaná stavebnými bytovými družstvami a riadená národnými výbormi.

Vznik a povaha družstiev

§ 2

(1) Stavebné bytové družstvá si zriaďujú zamestnanci podniku alebo inej socialistickej organizácie (ďalej len „podnik“) alebo občania pre obvod určitých obcí alebo miest.

(2) Rozsah a spôsob družstevnej bytovej výstavby určuje plán hospodárskeho rozvoja kraja, okresu alebo obce.

§ 3

(1) Stavebné bytové družstvá (ďalej len „družstvá“) sú ľudovými družstvami; družstvo vzniká prijatím stanov ustavujúcou členskou schôdzou, zvolením orgánov družstva a udelením súhlasu na jeho vznik výkonným orgánom okresného národného výboru, v obvode ktorého má byť sídlo družstva.

(2) Družstvá sú socialistickými právnickými osobami a zapisujú sa do podnikového registra. Členské podiely sa do registra nezapisujú.

Orgány družstva

§ 4

(1) Orgánmi družstva sú členská schôdzka, predstavenstvo a revízna komisia. Družstvo si môže na plnenie čiastkových úloh zriadiť aj iné orgány, prípadne zriadiť obvodné správy pre jednotlivé časti obvodu pôsobnosti družstva; spôsob zriadenia a pôsobnosť určujú stanovy družstva.

(2) Orgány družstva sa opierajú pri svojej činnosti o pomoc výkonných orgánov národných výborov a u družstiev zamestnancov i o pomoc podniku, pre zamestnancov ktorého sa družstvo ustavilo.

§ 5

(1) V mene družstva konajú a zaň podpisujú predseda (námestník predsedu) a ďalší člen predstavenstva. Okrem toho môžu v mene družstva konať osoby, ktoré na to splnomocní predstavenstvo, a to v rozsahu udeleného splnomocnenia.

(2) Členovia predstavenstva alebo revíznej komisie, ktorí porušením svojich povinností spôsobili družstvu škodu, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

Činnosť a hospodárenie družstva

§ 6

(1) Družstvo môže vyvíjať len takú činnosť, ktorá je v súlade s plnením jeho úloh pri vykonávaní výstavby obytných nájomných domov a pri správe a údržbe družstevného majetku.

(2) Družstevnú bytovú výstavbu financujú predovšetkým členovia družstva; štát poskytuje družstvám osobitný príspevok a Štátna banka československá primeraný úver. Činnosť družstva sa spravuje zásadami prísnej hospodárnosti. Výdavky družstva sa musia uhradzovať z jeho príjmov.

§ 7

Základné prostriedky družstva nemožno scudzíť ani zafažiť bez súhlasu výkonného orgánu okresného národného výboru. Členské podiely nemožno založiť ani na ne viesť exekúciu.

§ 8

Stanovy družstva

Podrobnosti o ustavení družstva, podmienky za ktorých sa nadobúda a stráca členstvo v družstve, práva a povinnosti členov, ustavenie a pôsobnosť orgánov družstva a činnosť a hospodárenie družstva upravujú stanovy družstva vypracované podľa vzorových stanov schválených vládou.*)

Vzťah družstiev k národným výborom

§ 9

Národné výbory a ich výkonné orgány poskytujú družstvám sústavnú a všestrannú pomoc, najmä im poskytujú technickú pomoc pri výstavbe, pomáhajú im získať stavebné pozemky, stavebný materiál z miestnych zdrojov, organizovať svojpomoc pri výstavbe, údržbe a správe družstevného bytového imania a zabezpečovať čo najširšiu účasť členov družstva na riadení a hospodárení družstva.

§ 10

(1) Družstevnú bytovú výstavbu riadi, na družstvo dozerá a jeho činnosť a hospodárenie kontroluje výkonný orgán okresného národného výboru alebo z jeho poverenia výkonný orgán miestneho národného výboru. Výkonné orgány dbajú na to, aby družstevná bytová výstavba sa vykonávala podľa platných územných rozhodnutí a podľa schválenej projektovej dokumentácie a

aby sa činnosť a hospodárenie družstva vyvíjali v súlade s právnymi predpismi a stanovami družstva. Pri svojej riadiacej a dozornej činnosti používajú výkonné orgány najmä metódy presvedčovania, bez toho že by nahradzovali právomoc a činnosť orgánov družstva.

(2) Výkonný orgán okresného, prípadne miestneho národného výboru zastaví výkon uznesenia členskej schôdzky alebo opatrenia predstavenstva, ak odporuje právnym predpisom alebo stanovám družstva.

(3) Ak vykonáva družstvo bytovú výstavbu mimo obvodu okresného národného výboru, v ktorom má svoje sídlo, poskytuje družstvu pomoc pri výstavbe a výstavbu riadi výkonný orgán okresného národného výboru, v obvode ktorého sa výstavba vykonáva.

Výhody pre družstvá a ich členov

§ 11

(1) Byty v domoch družstva sú vyňaté z pridelovacieho práva národných výborov.

(2) Dokiaľ trvá členstvo v družstve, nevzťahujú sa na tieto byty členov družstva ani ostatné ustanovenia zákona č. 67/1956 Zb. o hospodárení s bytmi; nemôže preto výkonný orgán národného výboru vydať proti členom družstva rozkaz na vypratanie, a to ani z dôvodov nadmernosti bytu. Člen družstva neplatí miestny poplatok z družstevného bytu; na zámenu bytov v domoch družstiev nie je potrebný súhlas výkonného orgánu národného výboru.

(3) Družstvo nemôže zrušiť nájomný pomer s členom družstva, dokiaľ trvá jeho členstvo. Člen družstva môže zo závažných dôvodov, najmä pri preložení na pracovisko v inom mieste alebo v odôvodnených rodinných prípadoch, previesť za súhlasu predstavenstva družstva svoje práva na inú osobu, ktorá bude prijatá za člena družstva.

§ 12

(1) Ak zomrel člen družstva, majú jeho rodinní príslušníci, ktorí sú dedičmi, nárok, aby jeden z nich bol do družstva prijatý na miesto zomrelého člena. Výhody podľa § 11 ods. 2 vzťahujú sa na byt zomrelého člena družstva v družstevnom dome i po dobu, než sa prijme prihláška rodinného príslušníka alebo inej osoby, ktorá vstúpila smrťou člena družstva do nájomného pomeru; výhody však zanikajú, ak sa prihláška nepodala do dvoch mesiacov po právoplatnom skončení konania o dedičstve. Nájomný pomer ostatných osôb, ktoré vstúpili do nájomného pomeru smrťou člena družstva (§ 393 ods. 1 O. s. p.), zaniká dňom vzniku členstva osoby, ktorá sa prijala na miesto zomrelého člena.

(2) Za rodinných príslušníkov sa považujú manžel (manželka), príbuzní v priamom pokolení (i z osvojeneckého pomeru) a súrodenci.

(3) Dedičia zomrelého člena majú nárok na vyplatenie zostatkovej hodnoty členského podielu. Dedičské podiely manžela, detí a rodičov na zostatkovej hodnote členského podielu zomrelého člena oslobodzujú sa od notárskeho poplatku z dedičstva, ak sa stal jeden z týchto dedičov členom družstva na mieste poručiteľa. Na dediča, ktorý sa stal členom družstva, môže byť so súhlasom ostatných dedičov prevedená zostatková hodnota členského podielu na nich pripadajúca.

(4) Družstvá sú oslobodené od platenia dôchodkovej dane družstiev a iných organizácií. Obytné domy družstiev sú oslobodené od domovej dane.

§ 13 **Zlúčenie družstiev**

Družstvá sa môžu uznesením svojich členských schôdzok so schválením výkonného orgánu okresného národného výboru zlúčiť bez likvidácie. V rozhodnutí o zlúčení sa musí určiť, ku ktorému dňu zlúčenie nastáva. Dňom zlúčenia sa stávajú členovia družstva preberaného členmi družstva preberajúceho.

§ 14 **Zrušenie družstva**

(1) Družstvo sa zrušuje

- a) uznesením členskej schôdzky, ktoré vyžaduje schválenie výkonného orgánu okresného národného výboru, alebo
- b) exekučnou likvidáciou celého imania družstva.

(2) Po zrušení družstva uznesením členskej schôdzky treba vykonať usporiadanie majetkových pomerov (likvidáciu) družstva.

§ 15 **Vykonanie likvidácie**

(1) Likvidáciu vykonávajú likvidátori zvolení členskou schôdzkou, prípadne ustanovení výkonným orgánom okresného národného výboru; tento orgán môže zo závažných dôvodov likvidátorov odvolať a ustanoviť likvidátorov nových. Úlohou likvidátorov je dokončiť prejednávania, ktoré sú v behu, uspokojiť veriteľov družstva a vrátiť zostatkové hodnoty členských podielov členom.

(2) Likvidátori zostavia pri začatí svojej činnosti súvahu. Ak z nej vyplýva, že majetok družstva nestačí ani po splnení uhradzovacej povinnosti členov na vyrovnanie záväzkov družstva, podajú likvidátori návrh na exekučnú likvidáciu imania družstva a upovedomia o tom výkonný orgán okresného národného výboru.

(3) Zostatková hodnota členských podielov môže sa vrátiť až po uhradení alebo zabezpečení pohľadávok všetkých veriteľov družstva. Majetok zvyšujúci po úhrade všetkých záväzkov družstva, po vrátení členských podielov a po úhrade likvidačných výdavkov pripadá štátu.

(4) Po skončení likvidácie podajú likvidátori správu výkonnému orgánu okresného národného výboru a navrhnú výmaz družstva z podnikového registra.

Záverečné ustanovenia

§ 16

(1) Minister financií upraví financovanie a úverovanie bytovej výstavby stavebných bytových družstiev a ich finančné hospodárenie.

(2) Minister financií sa splnomocňuje upraviť financovanie a úverovanie bytovej výstavby jednotných roľníckych družstiev.

§ 17

Na stavebné bytové družstvá zriadené podľa tohto zákona sa nevzťahuje zákon č. 53/1954 Zb. o ľudových družstvách a o družstevných organizáciách.

§ 18

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecský v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimunek v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Generálplukovník Lomský v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Štrougal v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Brabec v. r.

Inž. Černý v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

*) Vzorové stanovy stavebného bytového družstva zamestnancov a stavebného bytového družstva občanov sú uverejnené v čiaske 40/1959 Úradného listu (Úradného vestníka).

